

Стратешка сарадња ЕУ и НАТО

Темељи садашње безбедносне архитектуре Европе, постављени су након Другог светског рата и биполарне поделе света на источни и западни блок. Оснивањем НАТО организације 1949. године у Вашингтону, западноевропске земље, САД и Канада су започеле формирање војне структуре чији је основни циљ био заједничка одбрана. Истовремено, западноевропске земље покрећу и иницијативу да се Европа политички интегрише. Две године након формирања НАТО, основана је Европска заједница за угаљ и челик, а даљим интеграцијама створена је ЕУ на основу Уговора о Европској унији (Мастрихтског уговора) из 1992. године. НАТО и ЕУ су засебне организације, али су стратешки повезане од самог почетка. Због тога се често употребљава термин „евроатлантске интеграције“ који обједињује ове два појма. ЕУ је уговором из Мастрихта, а касније и Лисабонским договором успоставила институционални оквир за заједничку спољну и безбедносну политику, али се може говорити и о заједничкој безбедносној политици ЕУ и НАТО. Безбедносна политика ЕУ се стратешки ослања на НАТО и чврсто је испреплетана са овом организацијом. Већина земаља чланица ЕУ истовремено су чланице и НАТО организације, односно само шест од двадесет осам чланица ЕУ нису чланице НАТО. САД као водећа чланица НАТО, тиме имају велику улогу у европској безбедности а она је дефинисана тако да буде комплементарна и координисана са НАТО. Усвајање заједничке спољне и безбедносне политике ЕУ траје већ година уз велике напоре. Основни разлог је то што државе чланице имају различите интересе, који су често међусобно супротстављени, а заједничка политика подразумева одрицање држава чланица и запостављање сопствених државних и националних интереса, зарад интереса наднационалне структуре ЕУ. Тим путем земље Европе губе могућност да самостално одлучују о стратешким питањима, односно губе свој суверенитет. Додатни проблем је комплексна структура ЕУ, начин избора представника и доношења одлука у институцијама ЕУ што доводи у питање утицај воље различитих европских народа на решења која усваја бриселска администрација. Може се рећи да постоји велики јаз између грађана и политичких елита многих држава чланица, а с тим у вези још већи јаз између грађана држава чланица и бриселске администрације.

Европска безбедност на великом испиту - да ли је могућ стратешки договор са Русијом?

Пише: Драгана Трифковић
среда, 26 април 2017 12:01

Европска безбедност на великом испиту - да ли је могућ стратешки договор са Русијом?

Пише: Драгана Трифковић
среда, 26 април 2017 12:01

